

skulde sige, nemlig at Underændringsforslaget beror paa en Misforstaaelse — en Opfattelse, som jeg af en Høflighed gaar ind paa —, saa er jeg for saa vidt tilfredsstillet. Efter den ærede Ministers Udtalelse om, at Kommissionens Opgave i Henseende til gejstlige Retter aldeles ikke er begrænset til Spørgsmaalet om deres Organisation, men at den ogsaa omfatter Spørgsmaalet om deres Bestaaen eller Ikke-Bestaaen, vil jeg slaa mig til Ro. Jeg vilde have foretrukket, at det havde staaet udtrykkelig i Forslaget, men naar Ministeren siger det, og Tinget accepterer denne Udtalelse, tror jeg, at Kommissionen vil have tilstrækkelig Handlefrihed. Jeg for mit Vedkommende tager derfor Ændringsforslaget tilbage.

Formanden: Er det paa samtlige Forslagsstilleres Vegne?

Krabbe: Det er for mit Vedkommende!

Hammerich: Ærede Medlemmer ville kunne forstaa, at jeg med mit Syn paa de foreliggende kirkelige Love ikke vil kunne stemme for de af den ærede Minister stillede Ændringsforslag. Til denne korte Udtalelse kunde jeg for saa vidt begrænse mig, især da jeg ganske vist ikke mener, at Afgørelsen af dette Forslags Skæbne her i Tinget vil faa videre Betydning for hele Sagen. Nogle yderligere Bemærkninger vil jeg dog tillade mig at fremføre, efter at jeg har hørt den højtærede Ministers Udtalelser, som unægtelig have interesseret mig, eftersom jeg ganske naturlig har spurgt mig selv, hvad har egentlig været Ministerens Mening med at stille disse Ændringsforslag? Det kan dog ikke være Meningen dermed at bane Vejen for en Forstaaelse med Landstinget. Og saa hører jeg nu til min store Forbavselse, at Ministeren har stillet dem for derigennem at vise sin store Imødekommenhed netop mod Landstingsflertallet, hvilket underer mig. Hvis virkelig den ærede Minister havde Ret i at fremhæve det som en Hovedindvending, der fra anden Side var gjort mod disse Forslag, at naar man først havde givet Befolkningen Menighedsraad og Ret til at vælge Præster, saa vilde Interessen for at faa en Kirkeforfatning derved være svækket, hvis det virkelig var den egentlige Hovedindvending mod, at man først vedtog hans Forslag; kunde han have Ret deri. Men det er jo slet ikke Tilfældet. Landstinget har mod disse For-

slag haft en anden Hovedindvending, nemlig den, at Rigsdagen efter dets Mening ikke er moden til at tage endelig Bestemmelse om dem, og man behøver da ogsaa blot at se Flertallets Beretning, hvor det meget klart har markeret sit Syn, for at se dette. Flertallet begynder straks med at sige, at de i de 4 Lovforslag fremkomne Spørgsmaal maa behandles i en kirkelig Kommission, inden Rigsdagen tager Standpunkt til dem. Dermed begrunde de deres Hovedfordring, og de gaa videre og mærkere det yderligere ved Udtalelser om de enkelte Lovforslag. Med Hensyn til Forslaget om Præstevalg udtale de saaledes klart og koncist, at Flertallet mener, at denne vigtige Sags fremtidige Ordning i Kirken fortjener en fyldigere Prøvelse og Drøftelse end den, der vilde kunne gives den ved Sagens Behandling alene i Rigsdagen. Nu vil jeg ikke tale om, at siden denne Udtalelse faldt, have vi sikkert ikke haft nogen meget fyldig Prøvelse af Sagen her i Rigsdagen og faar det heller ikke, men den Prøvelse uden for Rigsdagen, som Landstinget forlanger, er der jo slet ikke Tale om at give, hvor kan man da tænke sig, at Landstinget skulde vilde vedtage Loven om Præstevalg? Lige over for Spørgsmaalet om Menighedsraadsloven udtales der lige saa klart, at Menighedsraads Indførelse ved Tvang saavel som den for dem foreslaaede Valgrets- og Valgbarheds-Ordning ere Spørgsmaal af en saadan Rækkevidde, at det vilde være naturligt derom at høre Kirkens Udtalelser, forinden Rigsdagen slaar Ordningen fast. Det er saa bestemt angivet, hvad der er Landstingets Indvendinger derimod, at det er mig ubegribeligt at se den allermindste Indrømmelse til Landstingets Flertals Opfattelse i de af Ministeren her forelagte Forslag og allermindst naar man senere videre faar at vide, hvad der er Landstingets Hovedindvending, naar det som Hovedspørgsmaal markeres, om det virkelig kan være rigtigt at gaa til denne Kommission om Kirkeforfatningen, efter at man har fastslaaet det væsentligste Led i denne Forfatning. Det er det, som Landstinget ganske rigtigt ender med at angive som Hovedforskellen imellem dets Opfattelse og Ministerens. Det er mig derfor ikke muligt i Ministerens Forslag at se nogen Imødekommen, og da jeg i øvrigt er ganske enig med de Indvendinger, som ere fremsatte fra Landstingets Flertals Side, vil jeg nu lige saa lidt som tidligere kunne stemme for et Forslag, der som de fore-